

| Prywatne Gimnazjum Językowe PARNAS |

**Program nauczania języka angielskiego
z elementami nauk przyrodniczych
„ANGIELSKI W PRZYRODZIE”**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	2
2. Adresaci oraz warunki realizacji programu	3
3. Cele kształcenia i wychowania - wiedza, umiejętności oraz postawy ucznia na III etapie edukacyjnym	4
3.1 Cele wychowawcze	5
3.2 Cele językowe	5
3.2.1 Cele szczegółowe- kompetencje lingwistyczne	6
3.2.2 Cele szczegółowe- sprawności językowe i strategie komunikacyjne	7
3.3 Cele dotyczące kształcenia międzyprzedmiotowego	10
4. Procedura osiągania celów	11
4.1 Metody pracy:	11
4.2 Formy pracy na zajęciach:	14
4.3 Struktura materiałów i środków dydaktycznych:	14
5. Treści nauczania oraz przewidywane osiągnięcia ucznia	15
5.1. Wybrane zagadnienia z biologii	16
5.2. Wybrane zagadnienia z geografii	18
5.3. Wybrane zagadnienia z chemii	20
5.4. Wybrane zagadnienia z fizyki	20
5.5. Wybrane zagadnienia z matematyki	21
6. Kontrola osiągnięć ucznia	22
6.1 Ogólne założenia oceniania	22
6.2 Elementy podlegające ocenianiu	23
6.3 Poziomy wymagań	23
6.4 Charakterystyka dobrze skonstruowanego sprawdzianu/testu	24
6.5 Sprawdzanie sprawności językowych	25
6.5.1 Czytanie ze zrozumieniem i rozumienie ze słuchu	25
6.5.2 Pisanie i mówienie	26
6.5.3 Sprawności zintegrowane	27
6.5.4 Sprawdzanie znajomości zagadnień leksykalno-gramatycznych	27
6.6 Ocenianie pracy metodą Webquestów	28
6.6.1 Przykładowe ocenianie Webquestu	28
6.6.2 Przykładowe ocenianie Webquestu w oparciu o skalę proponowaną przez CEO – Cyfrowa Szkoła	29
6.7 Samoocena	30
6.8 Propozycje sposobu ustalania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej	31
7. Bibliografia	35

1. Wstęp

W obecnych czasach dobra znajomość języków obcych jest niezbędnym elementem dobrego wykształcenia. W dobie jednoczących się krajów Europy, otwierania granic, rynków pracy oraz możliwości zdobywania wiedzy w uczelniach zagranicznych, nauka języków obcych stanowi niezbędny warunek do osiągnięcia sukcesu. Pomimo dobrej znajomości języka angielskiego na poziomie pozwalającym na swobodną komunikację, uczniom brakuje świadomości jak ten język wykorzystać w praktyce. Stąd też idea prowadzenia lekcji dwu przedmiotowych, które będą łączyć język angielski z innymi przedmiotami. Dzięki temu uczniowie będą mieli możliwość poznania specjalistycznej terminologii anglojęzycznej oraz poszerzenia obszaru swoich zainteresowań. Zdaniem autorów poniższego programu, zajęcia języka angielskiego z elementami nauk przyrodniczych będą z pewnością inspirujące, zarówno dla uczniów jak i nauczycieli oraz stworzą dobre warunki do receptywnego i produktywnego opanowania języka w konkretnych sytuacjach komunikacyjnych. Korelacja języka angielskiego z innymi przedmiotami to bez wątpienia przełamanie szkolnej rutyny.

Opracowanie oraz wdrożenie programu nauczania języka angielskiego z elementami nauk przyrodniczych związane jest z realizacją projektu unijnego „Akademia Młodych Talentów” w Prywatnym Gimnazjum Językowym Parnas, który ma na celu, między innymi, wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych. Projekt ten zakłada opracowanie zagadnień, które będą realizowane w ramach zajęć obowiązkowych dla wszystkich uczniów. Innowacyjność programu polega na wprowadzeniu wybranych treści przyrodniczych do nauczania języka obcego oraz zastosowaniu metody nauczania zwanej Webquest, która polega na indywidualnym lub zespołowym poszukiwaniu rozwiązania zadania.

Niniejszy program zmierza do:

- pogłębienia treści Podstawy Programowej o elementy geografii krajów anglojęzycznych,
- pogłębienia komponentu kulturowego,
- pogłębienia treści podstawy programowej o wybrane elementy z nauk przyrodniczych, takich jak chemia, biologia, fizyka oraz matematyka,
- wprowadzenia innowacyjnej metody nauczania Webquest, która jest zbudowana w oparciu o metodę projektu z wykorzystaniem Internetu,
- rozwijania zainteresowań oraz uzdolnień językowych uczniów,
- inspirowania i wspierania indywidualnej i grupowej aktywności uczniów,
- umożliwienia uczniom opanowania nowych treści programowych poprzez wykorzystanie komputera i Internetu, co stworzy okazję do samodzielnych poszukiwań informacji, ich interpretowania i selekcji,
- przedstawienia metod poszukiwania potrzebnych informacji w celu wykonania różnych zadań językowych realizowanych w szkole i poza nią.

2. Adresaci oraz warunki realizacji programu

Program nauczania języka angielskiego z elementami nauk przyrodniczych skierowany jest głównie do nauczycieli uczących języka angielskiego w szkołach gimnazjalnych, w oddziałach dwujęzycznych, posiadających pełne kwalifikacje do nauczania języka angielskiego. Adresatami programu są także uczniowie oraz ich rodzice, aby mogli zapoznać się z obowiązującymi treściami, celami oraz wymaganiami stawianymi na trzecim etapie edukacji.

Został on przeznaczony do realizacji w klasach, których uczniowie uczyli się języka angielskiego w szkole podstawowej jako języka wiodącego, czyli rozpoczynają naukę w gimnazjum na poziomie III.1. W celu zrealizowania zakładanych treści programowych uczniowie kontynuują naukę w zakładanym przez Podstawę Programową wymiarze oraz dodatkowo poszerzają swoją wiedzę i umiejętności w ramach dodatkowych 2 godzin tygodniowo w klasie 1, 2 i 3 (w sumie 2 godz. x 35 tyg. x 3 lata nauki = 210 godz.).

Program został przygotowany z myślą o Prywatnym Gimnazjum Językowym PARNAS, gdzie występuje wysoki poziom uzdolnień językowych uczniów. Uczniowie klas pierwszych zaczynają naukę języka na poziomie A2/B1 (poziom samodzielności) a kończą na poziomie B2/C1 (poziom biegłości). Ponadpodstawowa znajomość języka przez uczniów jest jednym z niezbędnych warunków realizacji niniejszego programu oraz pełnego jego wykorzystania.

Przy tworzeniu grup językowych w Prywatnym Gimnazjum Językowym PARNAS uczniowie są przydzielani do odpowiedniej grupy międzyoddziałowej, na podstawie przeprowadzanego testu kompetencji językowej. Koncepcja niniejszego programu opiera się, zatem na założeniu, iż w szkole tworzy się trzy poziomy zaawansowania: niższy, średni i wyższy. Niezależnie od poziomu zaawansowania, każda grupa w trzyletnim cyklu kształcenia powinna zrealizować treści wyznaczone w Treściach dotyczących nauk przyrodniczych. Zgodnie z przyjętą koncepcją, poszczególne grupy uczniów realizują te same treści przyrodnicze na danym etapie nauki; np. grupa niższa - węższy zakres słownictwa, prostsze struktury i funkcje językowe; grupy średnia i wyższa – w tym samym zakresie tematycznym, poszerzają swoje umiejętności o dodatkowe funkcje językowe, słownictwo i trudniejsze struktury gramatyczne.

Treści nauczania wyznaczone w Podstawie Programowej muszą być zrealizowane w każdej grupie językowej, na każdym poziomie zaawansowania, w ramach wymaganych 3 godzin języka angielskiego w tygodniu.

Do realizacji niniejszego programu konieczne są również scenariusze lekcji przygotowane przez nauczycieli Prywatnego Gimnazjum Językowego PARNAS, w których zawarte zostały szczegółowe cele poszczególnych lekcji, procedura ich przeprowadzenia oraz sugerowane materiały.

Wyznacznikiem niniejszego programu jest realizowanie treści przyrodniczych w języku angielskim z wykorzystaniem Webquestów. Zajęcia powinny się odbywać w pracowni komputerowej, niezbędny jest więc dostęp do Internetu oraz odpowiednia ilość komputerów. Do zrealizowania tego założenia niezbędna jest także pracownia językowa wyposażona w sprzęt audiowizualny (odtwarzacz CD/MP3, telewizor, odtwarzacz płyt DVD).

Kolejnym warunkiem realizacji programu jest dobrze wyposażona biblioteka szkolna oferująca materiały dodatkowe, podręczniki przedmiotowe w języku angielskim, czasopisma anglojęzyczne, słowniki, płyty DVD, bank scenariuszy, bank prezentacji multimedialnych oraz pomoce wizualne, takie jak plansze i plakaty.

3.Cele kształcenia i wychowania - wiedza, umiejętności oraz postawy ucznia na III etapie edukacyjnym

Cele ogólne zostały określone na podstawie Podstawy programowej opublikowanej przez Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, opublikowanego w dniu 15 stycznia 2009 r. w Dzienniku Ustaw Nr 4, poz. 17. Zgodnie z powyższym dokumentem, w procesie kształcenia ogólnego szkoła kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu. Współczesna szkoła powinna nie tylko uczyć, ale także wychowywać, a cele kształcenia ogólnego na III etapie edukacyjnym są programowo spójne i obejmują trzy wymiary oddziaływania: przekazywanie wiedzy, doskonalenie umiejętności oraz kształtowanie postaw.

3.1 Cele wychowawcze

Celem niniejszego programu jest także przekazanie uczniom stosownych zasad oraz norm społecznych umożliwiających uczniom harmonijne funkcjonowanie we współczesnym świecie. Współczesne **cele wychowawcze** realizowane przez szkołę to:

- 1) rozwijanie postaw tolerancji wobec zachowań wynikających z różnic kulturowych;
- 2) rozwijanie szacunku dla inności drugiego człowieka;
- 3) kształcenie umiejętności reagowania w nowej sytuacji kulturowej;
- 4) wyrównywanie szans edukacyjnych;
- 5) kształcenie umiejętności uczenia się przez całe życie;
- 6) kształtowanie postawy obywatelskiej;
- 7) kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji
- 8) promowanie uczciwości, wiarygodności oraz odpowiedzialności;
- 9) promowanie postawy akceptacji tolerancji;
- 10) wspieranie poczucia własnej wartości oraz wiary we własne umiejętności;
- 11) rozbudzanie ciekawości poznawczej, wspieranie podejmowania inicjatyw.

3.2 Cele językowe

Niniejszy program, wzorując się na Programie *nauczania języka angielskiego w liceum, w sekcjach dwujęzycznych* przygotowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji zwraca także szczególną uwagę na doskonalenie następujących **umiejętności językowych**:

- 1) umiejętność posługiwania się środkami językowymi przydatnymi w skutecznym komunikowaniu się w języku angielskim w mowie i w piśmie;
- 2) umiejętność rozumienia wypowiedzi, reagowania na wypowiedzi, tworzenia i przetwarzania wypowiedzi w celu utrzymania skutecznej komunikacji w języku angielskim;
- 3) umiejętność dokonywania samooceny własnej nauki (np. przy użyciu portfolio językowego);
- 4) umiejętność samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystania ze słownika, poprawiania błędów, prowadzenia notatek, zapamiętywania nowych wyrażań, korzystania z tekstów kultury w języku angielskim);
- 5) umiejętność współdziałania w grupie w ramach prac projektowych na zajęciach i poza lekcjami;
- 6) umiejętność korzystania ze źródeł informacji w języku angielskim (np. encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi) również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych

7) umiejętność stosowania strategii komunikacyjnych (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienia tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) oraz strategii kompensacyjnych (np. zastąpienie innym słowem, opis, parafraza);

8) umiejętne doskonalenie swojej świadomości językowej (np. dostrzeganie podobieństw i różnic między językiem polskim i angielskim).

3.2.1 Cele szczegółowe- kompetencje lingwistyczne

Kompetencja leksykalna

Uczeń powinien posiadać szeroki zakres słownictwa, umożliwiający mu sprawną komunikację i w miarę potrzeby wypełnianie luk leksykalnych omówieniami. Powinien także wykazywać elastyczność w formułowaniu myśli w różnych formach językowych, wykazać się dobrą znajomością wyrażen potocznych i idiomatycznych.

Kompetencja gramatyczna

Wypowiedzi ucznia, powinny charakteryzować się wysokim stopniem poprawności gramatycznej a błędy powinny być nieliczne. Uczeń powinien on się cechować dużą refleksyjnością w zakresie poprawnej komunikacji.

Kompetencja fonologiczna

Uczeń potrafi właściwie stosować odpowiednią intonację i prawidłowo akcentować zdania w celu skutecznego wyrażania różnych odcieni znaczeń wypowiedzi.

Kompetencja ortograficzna

Uczeń potrafi zredagować dłuższy tekst poprawny pod względem pisowni oraz zasad układu tekstu i interpunkcji. Pomyłki ortograficzne są nieliczne i drobne. Uczeń potrafi rozpoznawać w szerokim zakresie wyrażenia idiomatyczne i potoczne, popularne cytaty czy przysłowia, zna konwencje grzecznościowe, potrafi rozpoznać rejestr wypowiedzi i się do niego dostosować.

3.2.2 Cele szczegółowe- sprawności językowe i strategie komunikacyjne

Program zakłada, że w trakcie zajęć wszystkie sprawności będą rozwijane harmonijnie, aby umożliwić uczniom sprawne komunikowanie się zarówno z rodzimymi użytkownikami języka, ale także z innymi osobami, posługującymi się językiem angielskim. Należy również zwrócić uwagę na konieczność rozwijania strategii zarówno uczenia się, jak i strategii komunikacyjnych. Konieczne jest, aby uczeń nabył takich umiejętności, które pozwolą mu na korzystanie w życiu codziennym z materiałów publikowanych w języku angielskim, takich jak prasa, książki, radio, telewizja, Internet oraz pomogą w nauce.

Rozumienie ze słuchu

Uczeń:

- rozumie wypowiedzi i wykłady na tematy przyrodnicze;
- nadąża ze zrozumieniem dłuższych wypowiedzi,
- rozumie nawet skomplikowane rozmowy między rodzimymi użytkownikami języka, debaty czy dyskusje grupowe,
- bez większych trudności rozumie programy telewizyjne i filmy,
- rozumie skomplikowane informacje techniczne, np. instrukcje działania czy informacje dotyczące procesów przyrodniczych

Potrafi w tych wypowiedziach:

- rozpoznać wyrażenia idiomatyczne i potoczne,
- wskazać najistotniejsze informacje,
- wyłowić najważniejsze informacje,
- wyłowić w wypowiedziach subtelne szczegóły dotyczące domniemych postaw i wzajemnych relacji rozmówców,
- znaleźć informacje dla niego ważne i interesujące, związane z zadaniem, jakie ma do wykonania,
- określić relacje, jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi częściami

Czytanie ze zrozumieniem

Uczeń rozumie:

- teksty informacyjne i literackie,
- artykuły specjalistyczne i dłuższe instrukcje techniczne, pod warunkiem, że ma możliwość ponownego przeczytania trudnych fragmentów.

Uczeń potrafi czytać ze zrozumieniem, aby:

- określić temat tekstu, jego główną myśl, oraz aby określić myśli główne poszczególnych części tekstu,
- określić treść i wagę wiadomości (czytanie w celu orientacji),
- znaleźć interesujące go informacje, potrzebne do wykonania zadania,
- oddzielić fakty od opinii i intencji autora,
- rozpoznać w tekście zastosowane struktury gramatyczne,
- wyjaśnić znaczenie wyrazu poprzez jego użycie,
- wnioskować o znaczeniu wyrazu z kontekstu,
- ocenić postawy, nastrój i intencję autora tekstu,
- przewidywać to, co może się pojawić w czytany tekście.

Interakcja i produkcja

Uczeń potrafi:

- porozumiewać się płynnie i spontanicznie, i może prowadzić swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka, a także brać udział w różnego rodzaju dyskusjach,
- wyrażać swoje emocje, stosować aluzje i żartować,
- wypowiadać się na takie tematy zarówno dotyczące życia codziennego jak i na tematy specjalistyczne czy dotyczące szeroko pojętej kultury,
- włączyć się do rozmowy i ją podtrzymać,
- uzyskać interesujące go informacje i wskazówki,
- udzielić informacji i wskazówek,
- wyrażać swoje potrzeby, prośby, żądania,
- zareagować na wypowiedź innych i nawiązać do niej,
- rozpocząć dyskusję,
- zadawać pytania rozmówcom,
- negocjować z rozmówcami,
- przedstawić własną opinię, uargumentować ją, a także w razie potrzeby jej bronić,
- skomentować opinię,
- stosować odpowiednie struktury gramatyczno-leksykalne,
- dokonywać autokorekty wadliwych wypowiedzi,
- wyrażać uczucia, takie jak zaskoczenie, szczęście, smutek, zainteresowanie, obojętność i inne,
- stosować strategie ułatwiające mu komunikację, takie jak parafraza, prośba o powtórzenie, mówienie wolniej,
- stosować elementy komunikacji niewerbalnej, takie jak wskazywanie, pokazywanie (np. podczas instruowania kogoś jak wykonać dane zadanie)

Uczeń potrafi budować wypowiedzi na tematy związane z tematami przyrodniczymi, przygotować dłuższą prezentację lub raport, przedstawić problem naukowy, zaprezentować wnioski oraz metody stosowane w trakcie pracy przy pomocy webquestów.

W trakcie takiej wypowiedzi uczący się potrafi:

- zaplanować spójną i klarowną wypowiedź,
- właściwie podkreślić elementy dla niego szczególnie istotne, porządkując je i rozwijając,
- przedstawić opinie innych osób,
- skomentować wybrane fakty i opinie,
- opisać swoje przeżycia, emocje, doświadczenia,
- opisywać ludzi, zjawiska, czynności, procesy,
- zrelacjonować wydarzenie,
- zilustrować swoje opinie przykładami.
- stosować elementy komunikacji niewerbalnej, takie jak wskazywanie, pokazywanie (np. w trakcie instruowania kogoś jak wykonać dane zadanie) czy nawiązywanie do czynności i zdarzeń,
- użyć odpowiedniej intonacji, aby lepiej oddać znaczenie prezentowanej wypowiedzi.

Pisanie

Uczeń potrafi:

- wypełniać różnego rodzaju formularze, pisać szczegółowe, zrozumiałe teksty, takie jak list, opis, opowiadanie, sprawozdanie, notatkę, recenzję, tekst argumentacyjny (np. rozprawkę, tekst za i przeciw przedstawiający swój punkt widzenia),
- respektować zasady redagowania odpowiedniej formy,
- zredagować klarowne i logiczne wypowiedzi,
- stosować odpowiednie środki językowe,
- rozwijać i uzasadnić swoje poglądy, podać przekonujące przykłady,
- dostosować styl wypowiedzi od adresata (styl formalny i nieformalny).

Kompetencja socjolingwistyczna

Uczeń:

- zna i potrafi odpowiednio zastosować najważniejsze zwroty grzecznościowe,
- zna wyznaczniki relacji społecznych,
- zna i stosuje konwencje grzecznościowe,
- ma świadomość i rozumie różnice między kulturami, między własną a obcą społecznością w zakresie obyczajów, tradycji, postaw, przekonań i wartości,
- potrafi wyrażać i rozumieć szeroki zakres funkcji językowych, używając najczęstszych form ich wyrazu w neutralnym rejestrze wypowiedzi,
- ma świadomość i potrafi poszukiwać oznak wskazujących na najistotniejsze.

3.3 Cele dotyczące kształcenia międzyprzedmiotowego

Ze względu na innowacyjny charakter niniejszego programu nauczania, oprócz dążenia do podwyższania kompetencji językowej uczniów, szczególna uwaga jest poświęcona na rozwijanie **umiejętności interdyscyplinarnych**. W oparciu o *Program nauczania języka angielskiego, kurs kontynuacyjny dla klas 1-3 gimnazjum (poziom III.1 na podbudowie II etapu edukacyjnego) Oxford University Press* umiejętności interdyscyplinarne zostały określone, jako:

- 1) umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania czytanych tekstów poruszających tematy zgodne z podstawą programową przedmiotów przyrodniczych;
- 2) umiejętność formułowania sądów w oparciu o myślenie matematyczne, wyszukiwanie, gromadzenie informacji metodą Webquestu;
- 3) umiejętność myślenia naukowego – formułowania wniosków i rozwiązywania problemów poszukując rozwiązań metodą Webquestu, pracując indywidualnie i grupowo;
- 4) umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi;
- 5) umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji;
- 6) umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się;
- 8) umiejętność pracy zespołowej.

4.Procedura osiągnięcia celów

4.1 Metody pracy:

- Komunikacyjna (w skrócie CLT – Communicative Language Teaching) - głównym założeniem tej metody jest położenie największego nacisku na interakcję nie tylko podczas samego procesu nauczania, ale także (a może nawet przede wszystkim) jako cel poznawania języka. Metoda komunikacyjna skupia się na potrzebach uczniów, a także na związku między językiem nauczonym w klasie a językiem używanym poza klasą. Zadaniem jest rozwijanie kompetencji komunikowania się w języku obcym, dlatego też zajęcia często przyjmują formę: pracy w parach lub grupach wymagającej negocjacji i kooperacji między uczniami. Często wykorzystywane są zadania ćwiczące płynność mówienia, takie jak: odgrywanie ról (role-plays), podczas których uczniowie ćwiczą i rozwijają funkcje językowe, co również wzmacnia pewność siebie uczniów. Język jest postrzegany jako całość i wszystkie aspekty są ważne. Jednak duży nacisk kładzie się na funkcjonalność, czyli wykorzystywanie danej struktury w praktyce, co wypada, co nie i w jakim kontekście.

Cechy charakterystyczne tej metody to:

- 1) nacisk na naukę komunikacji poprzez interakcję w języku obcym,
- 2) użycie autentycznych tekstów (authentic texts),
- 3) zapewnienie uczniom możliwości skupienia się nie tylko na języku, jako takim, ale również na samym procesie uczenia się,
- 4) osobiste doświadczenia uczniów traktowane, jako ważny element wspomagający proces uczenia się,
- 5) próba połączenia nauki języka w klasie z aktywacją języka poza klasą.

- Metoda nauczania przedmiotowego, zwana Content Based Learning. Jest to nowoczesna metoda nauczania, integrująca treści zawarte w podstawie programowej języków obcych, przedmiotów ogólnokształcących oraz zawodowych. Głównym założeniem tej metody jest zdobywanie nowej wiedzy i jednoczesne obcowanie z językiem obcym, uczenie się i używanie go. To nowoczesne podejście do nauczania przynosi wiele korzyści:

- 1) buduje wiedzę na temat innych kultur i ułatwia ich zrozumienie,
- 2) rozwija zdolności komunikacyjne w ramach wielu kultur,
- 3) podnosi kompetencję językową i rozwija zdolność komunikacji ustnej,
- 4) rozwija zainteresowanie wielojęzycznością,
- 5) sprzyja zdobywaniu wiedzy z różnych perspektyw,
- 6) umożliwi uczniom częstsze obcowanie z językiem docelowym,

- 7) nie wymaga poświęcania dodatkowego czasu na naukę języka,
- 8) raczej uzupełnia inne przedmioty niż współzawodniczy z nimi,
- 9) różnicuje metody i formy pracy podczas zajęć,
- 10) stymuluje motywację uczniów i zachęca do uczenia się zarówno języka, jak i wykładanego przedmiotu.

- Metoda projektów - polega na zaplanowaniu samodzielnych działań uczniów w zbieraniu materiałów na określony temat, a następnie jego publicznej prezentacji. Dzięki temu uczniowie opanowują metody wyszukiwania informacji, ich porównywania z wykorzystaniem różnych źródeł i na tej podstawie formułowania własnych opinii. Uczą się systematycznego planowania swoich działań, zasad współpracy zespołowej, metod dochodzenia do kompromisów, poszanowania czasu własnego i innych, oraz dodatkowo, sztuki logicznego myślenia i przekonywania innych do własnego zdania. Ta metoda zyskała nowe możliwości zastosowania w praktyce szkolnej z chwilą upowszechnienia się techniki komputerowej i nieograniczonej dostępności do zasobów Internetu, uczy uczniów systematycznego planowania swoich działań, zasad współpracy zespołowej i poszanowania czasu własnego i innych, metod dochodzenia do kompromisów, sztuki logicznego myślenia i przekonywania innych do własnego zdania.

- Metoda Webquest, która została zbudowana w oparciu o metodę projektu, również dąży do zmobilizowania ucznia do samodzielnej pracy, aktywizuje go. Jest to nowatorska metoda pracy z uczniami wykorzystująca technologię informacyjną. Jej twórcą jest Bernie Dodge - Profesor Educational Technology z San Diego University, który zbudował ją w oparciu o założenia konstruktywizmu (kierunek w psychologii, który zakłada twórczą aktywność ucznia). Uczy ona nie tylko ukierunkowanego poszukiwania informacji, ale również ich przetwarzania, pozwala na doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów, krytycznego i twórczego myślenia, współpracy w zespole. Dla metody Webquest'u, podobnie jak dla metody projektu, ważniejsze od tego, by uczeń posiadał encyklopedyczną wiedzę, jest to by umiał komunikować się z innymi, współpracować w grupie, negocjować, poszukiwać informacji na dany temat, selekcjonować je i opracowywać. Obie metody stawiają na twórcze myślenie i kreatywność ucznia. Oprócz charakteru dydaktycznego mają też cel wychowawczy, gdyż jak już wyżej zostało powiedziane, uczą współpracy, umiejętności tworzenia jednego produktu finalnego z elementów przygotowanych przez członków grupy, komunikowania się, ale i odpowiedzialności za siebie i innych, kierowania i organizowania warsztatu pracy. Dla tworzenia Webquest'ów została określona metodologia ich tworzenia oraz wewnętrzna struktura.

Składają się na nią następujące punkty:

1. temat,
2. wprowadzenie,
3. zadania,
4. proces,
5. źródła,
6. ewaluacja

Podziału Webquest'ów można dokonać ze względu na dwa kryteria: czas trwania (krótkoterminowe i długoterminowe) oraz zakres wiadomości, które wykorzystuje. Biorąc pod uwagę zakres wiadomości, które wykorzystuje, Webquest'y dzielimy na:

- przedmiotowe - opierają się na wiadomościach z jednej dziedziny nauczania;
- interdyscyplinarne - wykorzystują jednocześnie wiadomości z kilku przedmiotów nauczania, np. języka polskiego, historii czy sztuki - podobnie jak ścieżki edukacyjne.

Przykłady Webquest'ów:

<https://sites.google.com/site/etdwebquestdemo/Home>

<http://olc.spsd.sk.ca/de/webquests/Planetwq/WebQuest2.html>

<http://www.glencoe.com/sec/science/webquest/content/recycle.shtml>

http://www.glencoe.com/sec/science/webquest/content/disease_prevention.shtml

<http://powayusd.sdcoe.k12.ca.us/projects/MT&R/ConflictYellowstoneWolf.htm>

<http://biologycorner.com/projects/evolution/index.html>

http://dante.udallas.edu/nare/Interactive_Project/webquest_template/formulas_webquest/index.htm

<http://step.nn.k12.va.us/webquest/gray/task.html>

<http://physicsquest.homestead.com/quest9.html>

<http://physicsquest.homestead.com/quest8.html>

<http://www.mathgoodies.com/webquests/Olympics/>

<http://www.mathgoodies.com/webquests/climate/>

<http://questgarden.com/34/21/5/061014144911/index.htm>

<https://sites.google.com/site/worldgeographywebques>

4.2 Formy pracy na zajęciach:

- praca indywidualna,
- praca w parach,
- praca w grupie.

4.3 Struktura materiałów i środków dydaktycznych:

- podręcznik,
- zeszyt ćwiczeń,
- karty pracy,
- odtwarzacz CD,
- odtwarzacz DVD,
- komputery z dostępem do Internetu,
- rzutnik.

Dodatkowe pomoce dydaktyczne:

- fragmenty filmów,
- fragmenty muzyczne,
- gry planszowe,
- słowniki dwujęzyczne, angielsko-polski, polsko-angielski,
- quizy z elementami nauk przyrodniczych.

http://www.biologycorner.com/quiz/qz_scimethod_AP.html

http://www.biologycorner.com/quiz/qz_intro_science.html

<http://www.triviaplaza.com/qa.php>

http://www.englisch-hilfen.de/en/exercises/countries/geography_usa2.htm

5. Treści nauczania oraz przewidywane osiągnięcia ucznia

Podstawą selekcji treści nauczania prezentowanych w Programie stały się następujące kryteria ogólnopedagogiczne:

- kryterium dyscypliny naukowej,
- kryterium trwałości,
- kryterium przydatności,
- kryterium potrzeb uczących się.

Treści te są spójne z treściami ujętymi w obowiązującej podstawie programowej kształcenia ogólnego i odpowiadają ich zakresowi. Aby zachować zasadę przejrzystości Programu, obowiązujące treści nauczania zaprezentowano w kategoriach zagadnień dotyczących przedmiotów przyrodniczych.

W Programie nie zamieszczono propozycji gradacji treści nauczania w procesie dydaktycznym. Jest to działanie celowe, aby zapewnić nauczycielom i uczniom możliwie dużą autonomię w zakresie podejmowania decyzji o kolejności i sposobie powiązania ze sobą wprowadzanych treści. W całym cyklu nauczania wskazane jest, aby poszczególne zagadnienia tematyczne pojawiły się kilkakrotnie tak, aby ułatwić uczącym się zapamiętanie, oraz aby umożliwić im poszerzenie słownictwa z danego zakresu. Konieczne jest, aby tematy były ze sobą zintegrowane i nie stanowiły odrębnych, zupełnie zamkniętych całości.

5.1 Wybrane zagadnienia z biologii

- zgodne z podstawą programową realizowane na zajęciach języka angielskiego oraz planowane osiągnięcia ucznia.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	TREŚCI SZCZEGÓŁOWE – Uczeń
1. Ekologia	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia czynniki środowiska niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmów w środowisku lądowym i wodnym; 2) wskazuje, na przykładzie dowolnie wybranego gatunku, zasoby, o które konkurują jego przedstawiciele między sobą i z innymi gatunkami, przedstawia skutki konkurencji wewnątrzgatunkowej i międzygatunkowej; 3) przedstawia, na przykładzie poznanych wcześniej roślinożernych ssaków, adaptacje zwierząt do odżywiania się pokarmem roślinnym; podaje przykłady przystosowań roślin służących obronie przed zgryzaniem; 4) przedstawia, na przykładzie poznanych wcześniej mięsożernych ssaków, adaptacje drapieżników do chwytania zdobyczy; podaje przykłady obronnych adaptacji ich ofiar;
2. Budowa i funkcjonowanie organizmu roślinnego na przykładzie rośliny okrytozalążkowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje (np. na schemacie, fotografii, rysunku lub na podstawie opisu) i opisuje organy rośliny okrytonasiennej (korzeń, pęd, łodyga, liść, kwiat, owoc) oraz przedstawia ich funkcje; 2) podaje przykłady różnych sposobów rozsiewania się nasion i przedstawia rolę owocu w tym procesie.
3. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje hierarchiczną budowę organizmu człowieka (tkanki, narządy, układy narządów); 2) opisuje budowę, funkcje i współdziałanie poszczególnych układów: ruchu, pokarmowego, oddechowego, krążenia, wydalniczego, nerwowego, dokrewnego i rozrodcze;
4. Układ ruchu.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia i rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) elementy szkieletu osiowego, obręczy i kończyn; 2) przedstawia funkcje kości;
5. Układ pokarmowy i odżywianie się	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje funkcje poszczególnych części układu pokarmowego, rozpoznaje te części na schemacie, modelu rysunku etc. oraz przedstawia związek ich budowy z pełnioną funkcją; 2) przedstawia źródła i wyjaśnia znaczenie składników pokarmowych (białka, tłuszcze, sole mineralne, woda etc) dla prawidłowego funkcjonowanie organizmu; 3) wyjaśnia, dlaczego należy stosować dietę zróżnicowaną i dostosowaną do potrzeb organizmu; 4) podaje korzyści z prawidłowego odżywiania się; 5) oblicza indeks masy ciała oraz przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne nieprawidłowego odżywiania się (otyłość, niedowaga, choroby etc.);
6. Układ oddechowy.	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia czynniki wpływające na prawidłowy stan i funkcjonowanie układu oddechowego (aktywność fizyczna poprawiająca wydolność oddechową, niepalenie papierosów czynnie i biernie);

7. Układ krążenia	<p>1) przedstawia znaczenie aktywności fizycznej i prawidłowej diety dla właściwego funkcjonowania układu krążenia;</p> <p>2) przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa;</p>
8. Układ nerwowy	<p>1) opisuje budowę i funkcje ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego;</p> <p>2) wymienia czynniki wywołujące stres oraz podaje przykłady pozytywnego i negatywnego działania stresu;</p> <p>3) przedstawia sposoby radzenia sobie ze stresem;</p>
9. Narządy zmysłów	<p>1) przedstawia rolę zmysłu równowagi, zmysłu smaku i zmysłu węchu i wskazuje lokalizację odpowiednich narządów i receptorów;</p>
10. Rozmnażanie i rozwój	<p>1) przedstawia cechy i przebieg fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka;</p>
11. Stan zdrowia i choroby.	<p>1) przedstawia znaczenie pojęć „zdrowie” i „choroba” (zdrowie, jako stan równowagi środowiska wewnętrznego organizmu, zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne; choroba, jako zaburzenie tego stanu);</p> <p>2) przedstawia negatywny wpływ na zdrowie człowieka niektórych substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol), narkotyków i środków dopingujących oraz nadużywania kofeiny i niektórych leków (zwłaszcza oddziałujących na psychikę);</p> <p>3) przedstawia czynniki sprzyjające rozwojowi choroby nowotworowej (np. niewłaściwa dieta, tryb życia, substancje psychoaktywne, promieniowanie UV) oraz podaje przykłady takich chorób;</p> <p>4) przedstawia podstawowe zasady higieny;</p> <p>5) analizuje związek pomiędzy prawidłowym wysypianiem się a funkcjonowaniem organizmu, w szczególności wpływ na procesy uczenia się i zapamiętywania oraz odporność;</p>
12. Genetyka	<p>1) przedstawia strukturę podwójnej helisy DNA i wykazuje jej rolę w przechowywaniu informacji genetycznej i powielaniu (replikacji) DNA;</p>
13. Ewolucja życia	<p>1) wyjaśnia pojęcie ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu;</p> <p>2) wyjaśnia na odpowiednich przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny, oraz podaje różnice między nimi;</p> <p>3) przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a innymi naczelnymi, jako wynik procesów ewolucyjnych;</p>
14. Globalne i lokalne problemy środowiska.	<p>1) przedstawia przyczyny i analizuje skutki globalnego ocieplenia klimatu;</p> <p>2) uzasadnia konieczność segregowania odpadów w gospodarstwie domowym oraz konieczność specjalnego postępowania ze zużytymi bateriami, świetłówkami, przeterminowanymi lekami;</p> <p>3) proponuje działania ograniczające zużycie wody i energii elektrycznej oraz wytwarzanie odpadów w gospodarstwach domowych.</p>

5.2 Wybrane zagadnienia z geografii

- zgodne z podstawą programową realizowane na zajęciach języka angielskiego oraz planowane osiągnięcia ucznia.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	TRESCI SZCZEGÓŁOWE – Uczeń
1. Mapa – umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykazuje znaczenie skali mapy w przedstawianiu różnych informacji geograficznych na mapie; posługuje się skalą mapy do obliczenia odległości w terenie; 2) odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych; 3) posługuje się w terenie planem, mapą topograficzną, turystyczną, samochodową (m.in. orientuje mapę oraz identyfikuje obiekty geograficzne na mapie i w terenie); 4) identyfikuje położenie i charakteryzuje odpowiadające sobie obiekty geograficzne na fotografiach, zdjęciach lotniczych i satelitarnych oraz mapach topograficznych; 5) lokalizuje na mapach (również konturowych) kontynenty oraz najważniejsze obiekty geograficzne na świecie i w Polsce (niziny, wyżyny, góry, rzeki, jeziora, wyspy, morza, państwa itp.); 6) analizuje i interpretuje treści map ogólnogeograficznych, tematycznych, turystycznych; 7) projektuje i opisuje trasy podróży na podstawie map turystycznych, topograficznych i samochodowych.
2. Kształt, ruchy Ziemi i ich następstwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje główne cechy kształtu i wymiarów Ziemi; 2) posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: ruch obrotowy Ziemi, czas słoneczny, czas strefowy; wyjaśnia, dlaczego zostały wprowadzone strefy czasowe i granica zmiany daty; posługuje się mapą stref czasowych do określania różnicy czasu strefowego i słonecznego na Ziemi; 3) podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi; przedstawia (wykorzystując również własne obserwacje) zmiany w oświetleniu Ziemi oraz w długości trwania dnia i nocy w różnych szerokościach geograficznych i porach roku; 4) podaje najważniejsze geograficzne następstwa ruchów Ziemi.
3. Wybrane zagadnienia geografii fizycznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje wpływ głównych czynników klimatotwórczych na klimat; 2) wykazuje zróżnicowanie klimatyczne Ziemi na podstawie analizy map temperatury powietrza i opadów atmosferycznych oraz map stref klimatycznych na Ziemi; 3) podaje na podstawie map tematycznych zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi oraz wykazuje wpływ klimatu na zróżnicowanie roślinności i gleb na Ziemi; 4) podaje główne cechy płytowej budowy litosfery; wykazuje związki pomiędzy płytową budową litosfery a występowaniem zjawisk wulkanicznych i trzęsień ziemi.
4. Położenie i środowisko przyrodnicze Polski.	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje, na podstawie map różnej treści, położenie własnego regionu w Polsce oraz położenie Polski na świecie i w Europie; 2) podaje główne cechy klimatu Polski; wykazuje ich związek z czynnikami je kształtującymi; wyjaśnia mechanizm powstawania wiatru halnego i bryzy morskiej; 3) wymienia główne rodzaje zasobów naturalnych Polski i własnego regionu: lasów, wód, gleb, surowców mineralnych; korzystając z mapy, opisuje ich rozmieszczenie i określa znaczenie gospodarcze.

5. Ludność Polski.	<p>1) wyjaśnia i poprawnie stosuje podstawowe pojęcia z zakresu demografii: przyrost naturalny, urodzenia i zgony, średnia długość życia;</p> <p>2) wykazuje różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i we własnym regionie;</p> <p>3) podaje główne, aktualne problemy rynku pracy w Polsce i we własnym regionie;</p> <p>4) analizuje, porównuje, ocenia rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce i zamieszkiwanym regionie; wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce.</p>
6. Wybrane zagadnienia geografii gospodarczej Polski.	<p>1) wykazuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz opisuje obiekty znajdujące się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości;</p> <p>2) wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego w Polsce; wymienia formy jego ochrony, proponuje konkretne działania na rzecz jego ochrony we własnym regionie.</p>
7. Regiony geograficzne Polski.	<p>1) wskazuje na mapie główne regiony geograficzne Polski;</p> <p>2) charakteryzuje, na podstawie map tematycznych, środowisko przyrodnicze głównych regionów geograficznych Polski, ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu (również na podstawie obserwacji terenowych);</p> <p>3) przedstawia, np. w formie prezentacji multimedialnej, walory turystyczne wybranego regionu geograficznego, ze szczególnym uwzględnieniem jego walorów kulturowych;</p> <p>4) projektuje i opisuje, na podstawie map turystycznych, tematycznych, ogólnogeograficznych i własnych obserwacji terenowych, podróż wzdłuż wybranej trasy we własnym regionie, uwzględniając walory przyrodnicze i kulturowe.</p>
8. Sąsiedzi Polski – różnicowanie geograficzne, przemiany.	<p>1) charakteryzuje i porównuje, na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej, środowisko przyrodnicze krajów sąsiadujących z Polską.</p>
9. Europa. Relacje przyroda – człowiek – gospodarka.	<p>1) wykazuje się znajomością podziału politycznego Europy;</p> <p>2) określa położenie Europy i główne cechy środowiska przyrodniczego;</p> <p>3) opisuje, na podstawie map tematycznych, różnicowanie regionalne, kulturowe, narodowościowe i etniczne współczesnej Europy</p> <p>4) przedstawia główne cechy położenia, wielkości, układu przestrzennego oraz znaczenie Londynu, jako światowej metropolii;</p> <p>5) wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;</p> <p>6) prezentuje opracowaną na podstawie map, przewodników, Internetu trasę wycieczki po Europie lub jej części.</p>
10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda - gospodarka	<p>1) wykazuje, na podstawie map tematycznych, że kontynent Azji jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;</p> <p>2) opisuje kontrasty społeczne i gospodarcze w Indiach; wyjaśnia przyczyny gwałtownego rozwoju nowoczesnych technologii;</p> <p>3) określa związki pomiędzy problemami żywienia, występowaniem chorób (m.in. AIDS) a poziomem życia w krajach Afryki na południe od Sahary;</p> <p>4) wyróżnia główne cechy i przyczyny różnicowania kulturowego i etnicznego Ameryki Północnej;</p> <p>5) wykazuje związki między gospodarką a warunkami środowiska przyrodniczego w najważniejszych regionach gospodarczych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej; określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej;</p> <p>6) przedstawia, na podstawie map tematycznych, główne cechy gospodarki Australii na tle warunków środowiska przyrodniczego;</p> <p>7) przedstawia cechy położenia i środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki; podaje główne cechy zmian w środowisku przyrodniczym obszarów okołobiegunowych.</p>

5.3 Wybrane zagadnienia z chemii

- zgodne z podstawą programową realizowane na zajęciach języka angielskiego oraz planowane osiągnięcia ucznia.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	TREŚCI SZCZEGÓŁOWE - Uczeń:
1. Substancje i ich właściwości	1) opisuje właściwości substancji będących głównymi składnikami stosowanych, na co dzień produktów np. soli kamiennej, cukru, wody; 2) wyjaśnia różnicę pomiędzy pierwiastkiem a związkiem chemicznym.
2. Wewnętrzna budowa materii	1) opisuje skład atomu; 2) opisuje, czym się różni atom od cząsteczki.
3. Reakcje chemiczne	1) opisuje różnice w przebiegu zjawiska fizycznego i reakcji chemicznej; podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcji chemicznych zachodzących w otoczeniu człowieka; 2) opisuje, na czym polega reakcja syntezy, analizy i wymiany.
4. Powietrze	1) opisuje skład i właściwości powietrza; 2) opisuje, na czym polega powstawanie dziury ozonowej; proponuje sposoby zapobiegania jej powiększaniu; 3) opisuje obieg tlenu w przyrodzie; 4) wymienia źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; planuje sposób postępowania pozwalający chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.
5. Woda i roztwory wodne	1) opisuje budowę cząsteczki wody; 2) proponuje sposoby racjonalnego gospodarowania wodą.

5.4 Wybrane zagadnienia z fizyki

- zgodne z podstawą programową realizowane na zajęciach języka angielskiego oraz planowane osiągnięcia ucznia.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	TREŚCI SZCZEGÓŁOWE – Uczeń:
1. Energia	1) posługuje się pojęciem pracy i mocy; 2) opisuje wpływ wykonanej pracy na zmianę energii; 3) opisuje zjawiska topnienia, krzepnięcia, parowania i skraplania; 4) posługuje się pojęciem ciepła właściwego, ciepła topnienia i ciepła parowania.
2. Właściwości materii	1) posługuje się pojęciem ciśnienia; 2) wyjaśnia prawo Archimedesesa na podstawie wybranego przykładu.
3. Elektryczność	1) posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego; 2) posługuje się pojęciem pracy i mocy prądu elektrycznego; 3) wymienia formy energii.
4. Magnetyzm	1) nazywa bieguny magnetyczne magnesów trwałych; 2) opisuje działanie elektromagnesu.
5. Fale elektromagnetyczne	1) nazywa rodzaje fal elektromagnetycznych i podaje przykłady ich zastosowania; 2) wyjaśnia pojęcie krótkowzroczności i dalekowzroczności.

5.5 Wybrane zagadnienia z matematyki

- zgodne z podstawą programową realizowane na zajęciach języka angielskiego oraz planowane osiągnięcia ucznia.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	TRESCI SZCZEGÓLOWE – Uczeń:
1. Liczby wymierne dodatnie	<ol style="list-style-type: none"> 1) odczytuje i zapisuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim (w zakresie do 3000); 2) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby wymierne zapisane w postaci ułamków zwykłych lub rozwinięć dziesiętnych skończonych; 3) zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne; 4) zaokrągla rozwinięcia dziesiętne liczb; 5) oblicza wartości nieskomplikowanych wyrażeń arytmetycznych zawierających ułamki zwykłe i dziesiętne; 6) szacuje wartości wyrażeń arytmetycznych; 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, miar, długości itp.).
2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie)	<ol style="list-style-type: none"> 1) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby wymierne; 2) oblicza wartości nieskomplikowanych wyrażeń arytmetycznych zawierających liczby wymierne.
3. Procenty	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia część pewnej wielkości, jako procent lub promil tej wielkości i odwrotnie; 2) oblicza procent danej liczby; 3) oblicza liczbę na podstawie danego jej procentu; 4) stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, np. oblicza ceny po podwyżce lub obniżce o dany procent, wykonuje obliczenia związane z VAT, oblicza odsetki dla lokaty rocznej.
4. Wykresy funkcji	<ol style="list-style-type: none"> 1) zaznacza w układzie współrzędnych na płaszczyźnie punkty o danych współrzędnych; 2) odczytuje współrzędne danych punktów; 3) odczytuje z wykresu funkcji: wartość funkcji dla danego argumentu, 4) odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (w tym wykresów opisujących zjawiska występujące w przyrodzie, gospodarce, życiu codziennym).
5. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1) interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów; 2) wyszukuje, selekcjonuje i porządkuje informacje z dostępnych źródeł; 3) przedstawia dane w tabeli, za pomocą diagramu słupkowego lub kołowego; 4) wyznacza średnią arytmetyczną zestawu danych.

6. Kontrola osiągnięć ucznia

*Rozporządzenie MEN z dn. 30.04.2007 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 z 2007 r. z późn. zm.), nakłada na nauczycieli obowiązek oceniania postępów ucznia. Zgodnie z wyznaczonymi w tym dokumencie założeniami: *Ocenianie osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej (...) i realizowanego w szkole programu nauczania (...)* (Rozdz.2 §2.pkt. 2).*

Wychodząc na przeciw wspomnianym zaleceniom, na początku roku szkolnego (w pierwszej klasie) należy przeprowadzić test diagnozujący w celu określenia poziomu językowego uczniów tak, aby przydzielić ich do odpowiednich grup zgodnie ze stopniem znajomości języka, wybierając wariant programu III.0 lub III.1 oraz dobierając odpowiedni poziom podręcznika, stosowny do umiejętności uczniów.

Nauczyciel powinien wyraźnie określić, co rozumie przez pojęcie *kryteria oceniania*. Należy uzmysłwić uczniom, w jaki sposób powinni rozwijać swoje kompetencje językowe w ramach treści nauczania dla danego poziomu nauki.

6.1 Ogólne założenia oceniania

Według najbardziej powszechnych definicji celem oceniania jest wspomaganie ucznia w całym procesie uczenia się poprzez przekazywanie informacji na temat jego mocnych i słabych stron. Informacja ta powinna dotyczyć wszystkich sprawności językowych ćwiczonych podczas lekcji: czytania, słuchania, pisanie, mówienia oraz znajomości słownictwa, a w późniejszym czasie – także struktur gramatycznych. Ocenianie musi być prowadzone systematycznie tak, aby uczniowie na bieżąco określali swoje postępy, a nauczyciel analizował skuteczność nauczania. Oprócz ewaluacji bieżącego postępu uczniów można wprowadzać również sprawdzanie o charakterze bardziej sumującym-ilościowym, obejmującym większy zakres tematyczny. Zaleca się również stosowanie prostych testów, które w mniejszym stopniu opierają się na materiale lekcyjnym, a bardziej na ogólnych, komunikatywnych umiejętnościach językowych uczniów. Stanowi to doskonałe przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym.

Bardzo ważne jest oddawanie uczniom poprawionych sprawdzianów w możliwie jak najkrótszym czasie. Uczniowie pamiętają wówczas, nad jakim problemem pracowali i są w stanie w bardziej świadomy sposób określić swoje słabe i mocne strony. Sprzyja temu szczególnie fakt, że nauczyciel nie ogranicza się jedynie do wystawienia oceny za sprawdzian czy zadanie domowe, ale pisze komentarz, w którym najpierw wskazuje mocne strony pracy, a następnie podaje uczniowi wskazówki do dalszej nauki. Nie może to być jedynie bardzo ogólne stwierdzenie (np. *popracuj nad rozumieniem tekstu*), ale konkretna informacja (np. *popracuj nad określaniem głównej myśli tekstu, staraj się wyłonić z tekstu słowa kluczowe etc.*). Całość oceniania zakłada kształtujący oraz sumatywny model oceny.

6.2 Elementy podlegające ocenianiu

Sprawdzanie umiejętności i wiedzy może być przeprowadzane w sposób mniej i bardziej sformalizowany. Ocenianiu może podlegać:

- test sformalizowany;
- sprawdzian ułożony przez nauczyciela, który dotyczyć będzie poszczególnych umiejętności językowych (słuchania, mówienia, czytania, pisania), zwłaszcza w zakresie sprawdzania umiejętności komunikacyjnych, leksykalno-strukturalnych oraz wiedzy z zakresu innego przedmiotu (CLIL);
- krótka wypowiedź ustna (np. odpowiedzi na pytania, reakcja w sytuacjach codziennych, opis obrazka, krótka prezentacja);
- krótka wypowiedź pisemna (np. notatka, list, email etc.);
- projekty językowe;
- praca na zajęciach;
- praca metodą Webquest;
- zadania domowe.

Oprócz wymienionych aspektów typowo językowych, ocenianie powinno również obejmować:

- gotowość do podejmowania dodatkowych zadań (np. udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, międzyprzedmiotowych projektach,
- wysiłek włożony przez ucznia przy wykonywaniu danego zadania;
- zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
- umiejętność pracy w grupie, organizacja pracy, wzajemna pomoc.

6.3 Poziomy wymagań

Zgodnie z podziałem na grupy o różnorodnym poziomie zaawansowania, przy tworzeniu testów i sprawdzianów oraz przy ocenianiu poszczególnych sprawności językowych, należy uwzględnić poziomy wymagań – podstawowy i ponadpodstawowy. Wymagania podstawowe dotyczą umiejętności z poziomu zapamiętania i zrozumienia wiadomości; natomiast wymagania ponadpodstawowe wskazują na umiejętności zastosowania wiadomości i analizowania.

6.4 Charakterystyka dobrze skonstruowanego sprawdzianu/testu

- a) Stopniowanie zadań od łatwiejszych do trudniejszych

Przykładowe techniki zadań typowe dla wymagań podstawowych:

- grupowanie (przyporządkuj podane słowa do kategorii – np. budowa ciała/ środowisko naturalne/ wyposażenie laboratorium);
- dopasowywanie (np. dopasuj wyraz/informację do ilustracji np. podstawowe nazwy przedmiotów w sali chemicznej);
- wybieranie prawidłowej odpowiedzi P/F - ograniczone do dwóch możliwości (np. podkreśl prawidłową odpowiedź).

Przykładowe techniki charakterystyczne dla wymagań ponadpodstawowych:

- technika wyboru (np. z czterech możliwości wybierz poprawną odpowiedź);
- uzupełnianie luk w tekście;
- wstawianie w luki wyrazów w odpowiedniej zmienionej formie;
- poprawianie błędnych informacji.

- b) Dokładnie określony cel i zakres wiadomości, które będą podlegać kontroli podczas sprawdzianu czy testu.
- c) Uczniowie znają typy zadań, które wcześniej były ćwiczone podczas zajęć lekcyjnych.
- d) Różnorodne typy zadań sprawdzające umiejętności/wiadomości ucznia. Sprawność czytania ze zrozumieniem zdecydowanie lepiej sprawdzimy poprzez dwa teksty krótsze o różnej tematyce za pomocą dwóch różnych technik (np. prawda/fałsz; test wyboru) niż jednym dłuższym za pomocą jednej techniki.
- e) Zadania skonstruowane w taki sposób, aby oceniały tylko umiejętności/wiedzę, które mają być sprawdzane.
- f) Czytelność i przejrzystość sprawdzianu.

- g) Krótkie i jasne instrukcje (w języku polskim lub/i – na późniejszym etapie – w języku angielskim).
- h) Podana punktacja za każde zadanie; określone kryteria stosowane do zadań otwartych.
- i) Realistycznie zaplanowany czas przeznaczony na wykonanie zadań.

Przede wszystkim należy pamiętać, że sprawdziany stanowią odzwierciedlenie wszystkiego, co jest ćwiczone i utrwalane na lekcjach – a więc wszystkich umiejętności, nie zaś tylko wiedzy gramatyczno-leksykalnej.

6.5 Sprawdzanie sprawności językowych

6.5.1 Czytanie ze zrozumieniem i rozumienie ze słuchu

Sprawdzanie rozumienia tekstu czytanego i słuchanego opiera się na bardzo podobnych, a czasami takich samych typach zadań. Należy najpierw ustalić, jakie umiejętności szczegółowe będą oceniane. Może to być np. określanie głównej myśli lub wyszukiwanie szczegółów; może to być także określanie kontekstu wypowiedzi.

Przykładowe zadania:

- technika wyboru prawidłowej odpowiedzi;
- uzupełnianie luk, tabeli;
- transfer informacji (rysowanie planu, numerowanie obiektów, uzupełnianie obrazka, rysowanie mapy, schematu, podpisywanie obiektów zgodnie z treścią tekstu, uszeregowywanie obrazków);
- porządkowanie kolejności akapitów, wydarzeń;
- dopasowywanie nagłówków, ilustracji do tekstu;
- technika typu: prawda/fałsz;

Uczeń:

- rozumie wypowiedzi i wykłady na tematy przyrodnicze;
- nadąża ze zrozumieniem dłuższych wypowiedzi,
- rozumie nawet skomplikowane rozmowy między rodzimymi użytkownikami języka, debaty czy dyskusje grupowe,
- bez większych trudności rozumie programy telewizyjne i filmy,
- rozumie skomplikowane informacje techniczne, np. instrukcje działania czy informacje dotyczące procesów przyrodniczych;
- znajduje i poprawia błędne informacje w tekście.

6.5.2 Pisanie i mówienie

Umiejętność pisanie i mówienie sprawdzane są głównie w zadaniach otwartych, w których często nie istnieje jedna/identyczna prawidłowa odpowiedź. Aby jednak zwiększyć obiektywizm oceniania, zalecane jest stosowanie technik pisanie/mówienia ukierunkowanych treścią (*guided writing/speaking*), w których instrukcja ogranicza możliwość dowolności treści odpowiedzi, czyli np. zadań, które występują na egzaminie gimnazjalnym. Czyni się tak przez wskazywanie informacji, jakie mają być zawarte w danym tekście, a także narzucenie formy i limitu słów (np. notatka z limitem słów).

Pisanie

Na poziomie początkowym ograniczamy się do kontroli znajomości pisowni. Najczęściej stosowaną wówczas techniką jest dyktando – całościowe lub częściowe. Następnie kolejno zaczynamy sprawdzać umiejętność tworzenia tekstów użytkowych. Uczeń powinien dowiedzieć się z instrukcji, jaki jest cel pisanie tekstu i kto jest jego odbiorcą. Poza tym nauczyciel określa, jakie umiejętności cząstkowe mają być sprawdzone (czy tylko komunikacja, czy też bogactwo językowe, poprawność językowa, forma itd.), i odpowiednio do celu sprawdzianu dobiera technikę testowania oraz przygotowuje kryteria oceniania. Na poziomie gimnazjum największą rolę odgrywa umiejętność przekazania informacji, a więc komunikacja.

Przykładowe techniki sprawdzania umiejętności pisanie:

- uzupełnianie luk w formularzu, w liście;
- zadanie stymulowane materiałem wizualnym (np. wykresem, graficznym zapisem informacji, historyjką obrazkową, mapą pogody, rozkładem jazdy; ogłoszeniem; notatkami z kalendarza);
- krótki tekst użytkowy (notatka, zaproszenie, ogłoszenie, kartka z pozdrowieniami) ukierunkowany koniecznymi do zamieszczenia informacjami;
- list prywatny z koniecznymi do zamieszczenia informacjami.

Mówienie

W bardzo wczesnym okresie nauki wystarczy nagradzać samą chęć mówienia, ponieważ dla większości uczniów mówienie jest najtrudniejszą umiejętnością, a jej opanowanie trwa bardzo długo. Poza tym uczniowie różnią się między sobą stopniem pewności siebie i gotowości do mówienia. Dlatego nawet bardzo uproszczone wypowiedzi, niepoprawne pod względem formy, choć zrozumiałe, mogą być przez nauczyciela akceptowane.

Przed przystąpieniem do sprawdzania tej umiejętności nauczyciel informuje ucznia, która z umiejętności szczegółowych będzie sprawdzana: czy tylko przekazanie informacji, czy również płynność wypowiedzi, wymowę, bogactwo i poprawność językowa; czy będzie to interakcja, czy samodzielna wypowiedź. Zgodnie z tymi celami opracowane jest zadanie sprawdzające oraz kryteria oceniania.

Przykładowe formy sprawdzania umiejętności mówienia w języku obcym:

Interakcja poprzez:

- odgrywanie ról (np. rozmowy sterowane);
- rozmowy sterowane ilustracją;
- odpowiedzi na pytania (dot. życia codziennego, jak i na tematy przyrodnicze);
- zadawanie pytań (w celu uzyskania informacji, komentarza, opinii);
- reakcje językowe na opisane sytuacje oraz wypowiedzi innych rozmówców;
- prowadzenie dyskusji (z uwzględnieniem tematyki przyrodniczej).

Produkcja poprzez:

- krótkie wypowiedzi stymulowane materiałem wizualnym (np. opis obrazka, wnioskowanie z obrazka o osobach, miejscach, procesach);
- krótkie wypowiedzi na zadany temat (np. opis pogody);
- dłuższe wypowiedzi wymagające zrelacjonowania wydarzeń, opis ludzi, zjawisk, czynności, procesów
- dłuższe wypowiedzi w formie prezentacji lub raportu prezentujące problem naukowy z zakresu tematyki przyrodniczej.

6.5.3 Sprawności zintegrowane

Niektóre z wyżej wymienionych technik wymagają wykorzystania dwóch lub trzech umiejętności; mówimy wówczas o sprawdzaniu sprawności zintegrowanych. A zatem uczeń może zostać poproszony o wysłuchanie nagrania (słuchanie), uzupełnienie tabeli (pisanie), a następnie ustne streszczenie nagrania lub odegranie scenki na podstawie nagrania (mówienie). Innym przykładem techniki sprawdzającej umiejętności zintegrowane jest pisanie listu (pisanie) w odpowiedzi na inny list lub ogłoszenie (czytanie).

6.5.4 Sprawdzanie znajomości zagadnień leksykalno-gramatycznych

Sprawdziany powinny przekazywać informację zwrotną dotyczącą nie tylko zapamiętania i zrozumienia nowego słownictwa, wyrażen i problemów gramatycznych (wymagania podstawowe), ale przede wszystkim umiejętności stosowania tej wiedzy (wymagania ponadpodstawowe) w danej sytuacji/kontekście.

Przykładowe techniki sprawdzania znajomości słownictwa i zagadnień gramatycznych:

- dopasowywanie;
- grupowanie;
- nazywanie, np. czynności czy przedmiotów pokazanych na ilustracji;
- uzupełnianie luk z zdaniach, w tekście;
- technika wyboru poprawnej formy;
- wskazywanie i poprawianie błędów;
- układanie rozsypanych wyrazów w zdanie;
- dopasowywanie zdania w języku angielskim do jego znaczenia w języku polskim;
- identyfikowanie niepasującego do reszty słowa;
- przekształcanie wyrażen charakterystycznych dla stylu formalnego w styl nieformalny i na odwrót.

6.6 Ocenianie pracy metodą Webquestów

Ocenianie pracy przy wykorzystaniu Webquestów wymagać będzie nieco odrębnego podejścia do pracy uczniów.

6.6.1 Przykładowe ocenianie Webquestu

Oceniamy w skali od 1-4. przy czym 1 jest najniższą oceną.

Uczeń pracuje samodzielnie. Oceniamy w jakim stopniu praca ucznia jest samodzielna, sprawdzamy, czy nie są powielane schematy z artykułów w internecie, sprawdzamy jak często uczeń w widoczny sposób formułuje samodzielne wnioski. 1 pkt przyznajemy jeśli pracę ucznia cechuje brak konstruktywnego myślenia.	1 4
Korzysta z różnych źródeł wiedzy (głównie internetowych). Ocenimy skuteczność ucznia w wyszukiwaniu wiedzy.	1 4
Rozumie i ocenia znalezione informacje. Oceniamy w jakim stopniu, uczeń świadomie korzysta z informacji, ocenie podlega także trafna selekcja.	1 4
Potrafi wykorzystać informacje w praktyce, podczas wykonywania zadań (w jakim stopniu wyselekcjonowana i zrozumiana wiedza, jest praktycznie wykorzystywana).	1 4
Ocenia, analizuje efekty swojej pracy (na ile trafne są wnioski ucznia, po wykonaniu ćwiczeń praktycznych).	1 4

Można uzyskać od 5 do 16 punktów, do zaliczenia **trzeba uzyskać minimum 8 pkt.**

6.6.2 Przykładowe ocenianie Webquestu w oparciu o skalę proponowaną przez CEO – Cyfrowa Szkoła

	Podstawowe (1 punkt)	Pełne (2 punkty)	Rozszerzone (3 punkty)	Ilość punktów
Zawartość merytoryczna	Treść informacji przedstawiona nieciekawie, z błędami ortograficznymi i interpunkcyjnymi. Wybrane informacje są mało interesujące.	Temat prawidłowo przygotowany. Informacje związane z tematem, nieliczne błędy ortograficzne czy interpunkcyjne.	Temat opracowany bardzo ciekawie. Zawarte są wszystkie wymagane informacje. Bezbłędnie.	1 - 3
Wrażenia wizualne	Układ treści mało czytelny. W niewielkim stopniu wykorzystano możliwości danego oprogramowania	Treści poprawnie rozmieszczone. W dużym stopniu wykorzystano możliwości danego oprogramowania	Przejrzystość. W pełni wykorzystano możliwości danego oprogramowania	1 - 3
Zaangażowanie grupy, umiejętność współpracy	Brak zaangażowania w pracę wszystkich członków grupy.	Zaangażowanie w pracę całej grupy. Drobne nieporozumienia, konflikty.	Bardzo dobra współpraca całej grupy. Zaangażowanie wszystkich członków grupy.	1 - 3
Wykorzystanie materiałów i środków do propagowania wiedzy na dany temat	Wykorzystujesz jedynie niezbędne pomoce do realizacji działań	Wykorzystane przez Ciebie pomoce uatrakcyjniają efekty pracy grupy	Zaproponowane przez Ciebie pomoce i wykorzystane do prezentacji waszej pracy sprawiają, że prezentacja jest postrzegana jako bardzo efektowna. Wykorzystano różnorodne źródła, informacje wyselekcjonowano	1 - 3
Prezentacja	Prezentacja mało ciekawa. Brak pewności siebie u prowadzącego prezentację.	Prezentacja ciekawa, ale brak dobrego przygotowania uczniów.	Prezentacja przedstawiona w bardzo ciekawy sposób. Towarzyszy pomysłowość, oryginalność, staranność, rozbudzenie zainteresowania widzów	1-3
Razem ilość punktów				15

SKALA OCEN

OCENA	ilość punktów
6	15
5	14-13
4	12-10
3	9-7
2	6-4
1	3--0

6.7 Samoocena

Uczniowie mogą i powinni dokonywać samooceny własnych postępów. Taka forma oceniania skłoni ich do refleksji nad swoimi mocnymi i słabymi stronami, dzięki czemu będą potrafili zdefiniować cele dalszej pracy oraz staną się bardziej świadomymi i odpowiedzialnymi uczestnikami procesu kształcenia. Samoocena może być prowadzona np. przy użyciu ankiet lub pytań otwartych. Wygodnym dla nauczyciela sposobem przeprowadzenia samooceny wśród uczniów jest metoda niedokończonych zdań, np.:

Potrafię .....

Najmniej trudności sprawia mi .....

Powinienem jeszcze popracować nad .....

Uczniowie mogą dokonywać samooceny po każdej lekcji, po cyklu lekcji, a także na zakończenie semestru.

6.8 Propozycje sposobu ustalania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 30.04.2007 uczniowie oraz ich rodzice muszą zostać poinformowani na początku roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny klasyfikacyjne. Roczna ocena klasyfikacyjna winna być wyrażona cyfrą 1, 2, 3, 4, 5 lub 6. Nauczyciele są zobligowani do opracowania wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny. Oceny 2, 3 będą w większości odpowiadały wymaganiom podstawowym, a oceny 4, 5 6 – wymaganiom ponadpodstawowym. Szczegółowe zasady oceniania powinny być umieszczone w ZWO (zasady wewnątrzszkolnego oceniania).

Oceny uzyskane w ramach realizowanego programu będą stanowić 30 % oceny śródrocznej i końcoworocznej. Ocenę określa się, opisując poziom umiejętności ucznia (uwzględnionych w podstawie programowej) oraz stopień komunikatywności i samodzielności wykonania zadania.

Propozycje ocen śródrocznych i klasyfikacyjnych:

a) celujący

uczeń:

- wykazuje umiejętności oraz wiadomości dalece wykraczające poza wymagania określone w opisie oceny bardzo dobrej;
- uczeń podejmuje również dodatkowe zadania, uzyskuje najwyższe oceny przy pracy metodą Webquest, bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, przystępuje do różnego rodzaju egzaminów językowych (TELC, IELTS, FCE, CAE etc).

b) bardzo dobry

uczeń:

- samodzielnie formułuje komunikatywne wypowiedzi ustne i pisemne na tematy określone w programie;
- swobodnie prowadzi podstawowe rozmowy dotyczące życia codziennego; jego wypowiedzi są w pełni komunikatywne; prawidłowo stosuje rejestr językowy (formalny, nieformalny);
- swobodnie reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach;
- bezbłędnie rozpoznaje i prawidłowo stosuje podstawowe struktury gramatyczno-leksykalne niezbędne w skutecznej komunikacji;
- bez problemów określa główną myśl krótkiej i prostej wypowiedzi ustnej bądź pisemnej, wyszukuje szczegółowe informacje, określa kontekst sytuacyjny, a także intencje nadawcy czytanego tekstu; rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi;

- bez trudności przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyraża je w języku angielskim;
- swobodnie przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiale wizualnym;
- umiejętnie korzysta ze słownika (mono- i bilingwalnego) oraz innych podstawowych źródeł informacji w języku angielskim;
- efektywnie korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych;
- sprawdziany zalicza na minimalnie 88 %*;
- aktywnie uczestniczy w projektach wykonywanych na zajęciach;
- pracuje przy użyciu metody Webquestu (skala ocen dla Webquestu, uczeń uzyskał 13-14 pkt);
- prace domowe wykonuje w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

c) dobry

uczeń:

- na ogół swobodnie formułuje proste, komunikatywne wypowiedzi ustne i pisemne na tematy określone w programie; czasami jednak wypowiedź może być niespójna i zawierać nieliczne błędy językowe, które nie zakłócają komunikacji;
- w większości swobodnie prowadzi podstawowe rozmowy dotyczące życia codziennego; jego wypowiedzi są w większości komunikatywne; na ogół prawidłowo stosuje rejestr językowy (formalny, nieformalny);
- dość swobodnie reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach i na ogół wypowiedzi te są komunikatywne;
- rozpoznaje podstawowe struktury gramatyczno-leksykalne niezbędne w skutecznej komunikacji i w większości prawidłowo je stosuje;
- w większości przypadków prawidłowo określa główną myśl krótkiej i prostej wypowiedzi ustnej bądź pisemnej, wyszukuje szczegółowe informacje, określa kontekst sytuacyjny, a także intencje nadawcy czytanego tekstu; rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi;
- bez większych trudności przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim i w większości prawidłowo wyraża je w języku angielskim;
- przekazuje w języku angielskim większość informacji zawartych w materiale wizualnym;
- dość umiejętnie korzysta ze słownika (mono- i bilingwalnego) oraz innych podstawowych źródeł informacji w języku angielskim;
- efektywnie korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych;
- sprawdziany zalicza na minimalnie 76% (*Próg procentowy ustalony jest zgodnie z ZWO czyli zasadami wewnątrzszkolnego oceniania obowiązującymi w Prywatnym Gimnazjum Językowym Parnas*);
- aktywnie uczestniczy w zajęciach, projektach;
- pracuje przy użyciu metody Webquestu (skala ocen dla Webquestu, uczeń uzyskał 12-10 pkt)
- prace domowe wykonuje w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

d) dostateczny

uczeń:

- potrafi w miarę samodzielnie sformułować proste wypowiedzi ustne i pisemne na większość tematów określonych w programie; jednak wypowiedzi te mogą być niespójne i niekiedy częściowo niezrozumiałe;
- prowadzi podstawowe rozmowy dotyczące życia codziennego; jednak jego wypowiedzi mogą zakłócać komunikację; zazwyczaj prawidłowo stosuje rejestr językowy (formalny, nieformalny);
- w miarę samodzielnie reaguje w formie prostego tekstu pisanego w większości typowych sytuacji, jednak wypowiedzi te mogą być częściowo niekomunikatywne;
- w większości rozpoznaje podstawowe struktury gramatyczno-leksykalne niezbędne do skutecznej komunikacji i czasami prawidłowo je stosuje;
- raczej prawidłowo określa główną myśl niektórych krótkich i prostych wypowiedzi ustnych bądź pisemnych, wskazuje większość szczegółowych informacji, określa niektóre konteksty sytuacyjne i intencje nadawcy czytanego tekstu; czasami rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi;
- przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim i częściowo wyraża je w języku angielskim, jednak czynności te mogą mu sprawiać pewną trudność i dlatego czasami potrzebuje pomocy nauczyciela;
- przekazuje w języku angielskim część informacji zawartych w materiale wizualnym;
- w większości umiejętnie korzysta ze słownika dwujęzycznego;
- dosyć efektywnie korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych;
- sprawdziany zalicza na minimalnie 51 %;
- w miarę możliwości aktywnie uczestniczy w zajęciach, projektach;
- pracuje przy użyciu metody Webquestu (skala ocen dla Webquestu, uczeń uzyskał 9-7 pkt);
- prace domowe wykonuje w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

e) dopuszczający

uczeń:

- potrafi, przy pomocy nauczyciela, udzielić krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych w zakresie tematów określonych w programie, jednak wypowiedzi te mogą być niespójne i mało zrozumiałe;
- podejmuje próby prowadzenia podstawowych rozmów dotyczących życia codziennego; jednak jego wypowiedzi są mało komunikatywne; czasami prawidłowo stosuje rejestr językowy (formalny, nieformalny);
- podejmuje próby pisania prostego tekstu dotyczącego niektórych typowych sytuacji, jednak wypowiedzi te są mogą być w większości niekomunikatywne;
- rozpoznaje część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych niezbędnych w skutecznej komunikacji, ale rzadko potrafi je prawidłowo zastosować;
- czasami prawidłowo określa główną myśl niektórych krótkich i prostych wypowiedzi ustnych bądź pisemnych, wskazuje niektóre szczegółowe informacje, czasami określa kontekst sytuacyjny, niekiedy rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi, jednak czynności te mogą mu sprawiać dużo trudności i często potrzebuje pomocy nauczyciela;
- przetwarza niektóre treści tekstu przeczytanego w języku polskim i próbuje wyrazić je w języku angielskim, jednak wypowiedź ta może być mało komunikatywna;
- przekazuje w języku angielskim niektóre informacje zawarte w materiale wizualnym;
- dość umiejętnie korzysta ze słownika dwujęzycznego;
- czasami efektywnie korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych;
- sprawdziany zalicza na minimalnie 35 %;
- w miarę możliwości aktywnie uczestniczy w zajęciach, projektach;
- pracuje przy użyciu metody Webquestu (skala ocen ,uczeń uzyskał 6-4 pkt);
- prace domowe stara się wykonać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

f) niedostateczny

uczeń:

- nie wykazuje umiejętności pozwalających na uzyskanie oceny dopuszczającej

7. Bibliografia

Ellis M., Niesobka M.

Program nauczania języka angielskiego. Kurs kontynuacyjny dla klas 1-3 gimnazjum. Poziom III.1 na podbudowie II etapu edukacyjnego.

Oxford University Press, 2009.

Komorowska H.

Metodyka Nauczania języków obcych.

Warszawa: Fraszka Edukacyjna, 2001.

Komorowska H.

Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego.

Warszawa: Fraszka Edukacyjna, 2005.

Larsen-Freeman D.

Techniques and Principles in Language Teaching.

Oxford University Press, 2000.

Podstawa Programowa przyjęta do realizacji od września 2009 roku – Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół

Rozporządzenie MEN z dn. 30.04.2007 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych